

Uttalelse fra NFU sitt landsmøte 21.-23. september 2012

Vi har et godt lovverk innenfor opplæringsfeltet. Mange elever med utviklingshemning i videregående skole erfarer dessverre at verken overordnede målsetninger eller lovverk følges i praksis. NFU er glad for at kunnskapsministeren har iverksatt programmet «Vi sprenger grenser», et program som presiserer kravene til opplæring og koordinering på tvers av sektorer og forvaltningsnivå.

Elever som ikke kan få et tilfredsstillende utbytte av den ordinære undervisningen har rett på spesialundervisning etter opplæringslovens § 5-1. I dette ligger det at de har rett på en opplæring som er tilpasset deres individuelle behov. For å sikre at denne retten blir overholdt, skal det på bakgrunn av en sakkyndig vurdering fattes enkeltvedtak om den enkelte elevs rett til spesialundervisning. Eleven og foreldre har en lovfestet rett til medbestemmelse når tilbudet om spesialundervisning skal utformes. NFU ser imidlertid at dette ikke alltid er en realitet, og at skolen og PPT i liten grad involverer dem når undervisningen skal planlegges.

Et vedtak om spesialundervisning innebærer at den enkelte elev har krav på at skolen tilrettelegger undervisningen etter elevens behov. Tilretteleggingen dokumenteres i elevens individuelle opplæringsplan (IOP). Planen skal inneholde en oversikt over opplæringsmålene til eleven, samt informasjon om hvordan man skal arbeide for å nå disse.

En kjenner til at regelverket i forhold til IOP ikke alltid overholdes, eksempelvis lages IOP-ene så seint i skoleåret at det ikke blir et reelt plandokument. Resultatet kan da bli at undervisningen blir tilfeldig og lite målrettet. I tillegg erfarer vi at elever med svært ulike behov blir samlet i stadig større grupper uten økt pedagogressurs. I mange tilfeller gir dette et dårligere læringsutbytte.

Søknad om den lovfestede retten til ett fjerde eller femte år får oftere avslag i strid med PPT sin tilråding, med begrunnelse i at arbeidstrening er et bedre alternativ.

Lærekandidatordningen er en utmerket ordning for yrkesopplæring som flere elever med utviklingshemning burde fått tilbud om. Denne ordningen er hjemlet i opplæringsloven og forutsetter et samarbeid mellom skole og NAV.